Registratienummer: **5279**/5843

Raadsvoorstel	
Datum vergadering:	15 december 2022
Agendapunt:	
Onderwerp:	Raadsvoorstel Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit, Bernheze 2023
Portefeuillehouder:	wethouder Edwin Daandels

Heesch, 18 oktober 2022

Inleiding
Op 1 januari 2023 treedt volgens de huidige planning de Omgevingswet in werking. Met deze wet wordt een 26-tal sectorale wetten geheel of gedeeltelijk geïntegreerd tot één wet, waarin vrijwel alle regels zijn ondergebracht, die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Voor inwerkingtreding van deze wet dient u een aantal besluiten te nemen. Eén hiervan is het verplicht instellen van een gemeentelijke adviescommissie voor Rijksmonumenten. U heeft daarbij de mogelijkheid om te kiezen voor een bredere (niet verplichte) instelling van een adviescommissie, die onder meer ook adviseert over de redelijke eisen van welstand en gemeentelijk erfgoed. Deze commissie adviseert dan integraal over de omgevingskwaliteit van de fysieke leefomgeving.

De bevoegdheid van de gemeentelijke adviescommissie vervalt als de raad geen, dan wel niet tijdig een adviescommissie omgevingskwaliteit instelt op grond van de Omgevingswet. De commissie moet dus vòòr inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingesteld, alsmede de verordening op basis waarvan de commissie wordt ingesteld.

De gemeente Bernheze maakt - voor wat betreft welstandsadvisering - momenteel nog gebruik van de diensten van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB). Daarnaast maakt ze - voor wat betreft advisering op gebied van monumenten(zorg) en erfgoed/archeologie - gebruik van Stichting Monumentenhuis Brabant.

Voorstel
1. De Verordening op de gemeentelijke Commissie Omgevingskwaliteit, Bernheze 2023 vast te stellen per inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.
2. De aanhef artikel 4.1.5 'Advies Monumentencommissie' te wijzigen in 'Advies Commissie Omgevingskwaliteit' in de Verordening Fysieke Leefomgeving, gemeente Bernheze 2021 per inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.
3. Bijlage 1 ‘Regels welstandscommissie’ in de Verordening Fysieke Leefomgeving, gemeente Bernheze 2021 te laten vervallen per inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.
4. De Verordening op de monumentencommissie Bernheze 1995 in te trekken per inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.
5. De bevoegdheid om leden en plaatsvervangende leden van de adviescommissie te benoemen, te mandateren aan het college van burgemeester en wethouders.

Argumenten

1.1 De instelling van een Commissie Omgevingskwaliteit betreft een verplichting op grond van de Omgevingswet.

Voor alle gemeenten met gebouwde of aangelegde rijksmonumenten is het minimaal verplicht een adviescommissie omgevingskwaliteit in te stellen voor de advisering over 'aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument'.
Voorgesteld wordt om een bredere commissie in te stellen, die integraal adviseert over de omgevingskwaliteit van de fysieke leefomgeving. Daarmee bereiken we een beleidsneutrale vertaling van de huidige verordeningen naar de nieuwe verordening. Wij hechten tevens aan lokale inbedding, resp. betrokkenheid vanuit de Bernhezer samenleving. Om die reden biedt voorliggende verordening de mogelijkheid om een aantal leden uit de gemeente Bernheze als lid van de adviescommissie te benoemen (artikel 4).

In dat kader stellen we voorts voor aan te sluiten bij de door de VNG opgestelde modelverordening, die in samenwerking met de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed tot stand is gekomen.
Het vaststellen van de verordening heeft verder geen consequenties voor wat betreft (de reikwijdte van) de huidige beleidskaders, resp. de inhoudelijke toetskaders met betrekking tot welstand en erfgoed. Er wordt met het vaststellen van voorliggende verordening, c.q. het instellen van de voorgestelde commissie dus niet meer of minder, resp. lichter of zwaarder getoetst aan welstand c.q. monumenten/erfgoed.

1.2 De huidige adviescommissies (op gebied van welstand en monumenten/ erfgoed) vallen niet onder het overgangsrecht van de Omgevingswet.
De taken en bevoegdheden van de huidige welstand- en monumentencommissies vervallen van rechtswege met de komst van de Omgevingswet. De bepalingen over de adviescommissies uit de Erfgoedwet, de Erfgoedverordening en de Verordening Fysieke Leefomgeving kunnen niet zonder meer worden omgezet. De grondslag van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) op grond van de Woningwet, zoals bijna elke gemeente die nu heeft, komt te vervallen voor nieuwe aanvragen. Daarmee vervalt de bevoegdheid van de commissie, als de raad geen adviescommissie omgevingskwaliteit instelt op grond van de Omgevingswet. De commissie dient dus vòòr inwerkingtreding van de Omgevingswet te zijn ingesteld.

1.3 Het onderwerp is besproken in de raadswerkgroep Omgevingswet
Bij de voorbereiding van dit onderwerp is de Verordening besproken en behandeld in de bijeenkomst van de raadswerkgroep Omgevingswet dd. 17 november 2021. De richtinggevende uitspraken van de werkgroep zijn hierin meegenomen. Deze hadden betrekking op de instelling van een bredere commissie, die ook adviseert over bijvoorbeeld archeologie. Daarnaast dient het instellen van de commissie niet te leiden tot een beleidsverzwaring en moet ze geen extra barrière voor de huidige welstandsregels met zich mee brengen.

2.1, 3.1 en 4.1 Artikelen over de adviescommissies, die gaan over welstand en monumenten/erfgoed, zoals opgenomen in de vigerende Verordening Fysieke

Leefomgeving (VFL), resp. de Erfgoedverordening dienen gewijzigd te worden, resp. komen te vervallen.

Zodra de nieuwe Verordening op de gemeentelijke Commissie Omgevingskwaliteit Bernheze 2023 van kracht wordt, dienen de oude bepalingen over de adviescommissies uit de VFL en de Erfgoedverordening te worden ingetrokken. Daarnaast dient de aanhef bij artikel 4.1.5 van de VFL gewijzigd te worden, zodat deze weer overeenkomt met de naam van de nieuwe gemeentelijke Commissie Omgevingskwaliteit.

Uit een inventarisatie is voorts naar voren gekomen, dat een Besluit, inzake de Monumentencommissie Bernheze 2008, dat gebaseerd was op de Monumentenverordening 2007, nog niet eerder was ingetrokken door ons. Dit (college)besluit regelde de taken, de samenstelling en de werkwijze van de Monumentencommissie.
Volledigheidshalve hebben we besloten om alsnog dit Besluit in te trekken na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

5.1 De raad kan haar bevoegdheid om leden van de Commissie Omgevingskwaliteit te benoemen, mandateren aan het college van B&W.
In september 2020 is de VNG modelverordening op de Gemeentelijke Adviescommissie gepubliceerd. Daarin komt de vraag aan de orde wie de leden van de gemeentelijke adviescommissie benoemt. De gemeenteraad speelt een belangrijke rol bij de advisering over de ruimtelijke kwaliteit. De raad kan deze bevoegdheden echter overdragen aan het college vanwege praktische redenen. Voor bijv. verhuizingen of tijdelijke vervanging van leden van de adviescommissie hoeft dan niet de gemeenteraad ingeschakeld te worden.

Zowel delegatie als mandaat zijn mogelijk binnen de algemene kaders, die daarvoor gelden. (Mandaat is geregeld in artikel 10:3 e.v. Awb. Delegatie is geregeld in 10:13 e.v. Awb). Bij delegatie kan de raad zelf de bevoegdheid niet meer uitoefenen en slechts beleidsregels geven over de wijze waarop de bevoegdheid is uitgeoefend en verzoeken om inlichtingen.
Gelet op het verschil tussen delegatie en mandaat, wordt – conform advies van de VNG - geadviseerd om de bevoegdheid van de raad om leden van de adviescommissie te benoemen, te mandateren aan het college van B&W.

Risico's
Nvt

Kosten en dekking
Het omzetten van de bestaande verordening naar het regime onder de Omgevingswet levert naar verwachting geen toename op van de lasten voor de burger en de gemeente. Dekking vindt plaats via de Legesverordening.

Vervolg
Zodra de raad de verordening heeft vastgesteld, zal de verordening op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd.

Evaluatie
Jaarlijks vindt een evaluatie, resp. verantwoording plaats in de vorm van een Jaarverslag Commissie Omgevingskwaliteit.

Bijlage(n: De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

1. Raadsbesluit;
2. Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit, Bernheze 2023
3. Verordening op de monumentencommissie, Bernheze 1995
4. Verordening Fysieke Leefomgeving, Bernheze 2021

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans	Marieke Moorman
secretaris	burgemeester